

Kangasala

OKSALLA YLIMMÄLLÄ

Kaavoituskatsaus 2026

Elinympäristölautakunta 10.2.2026

Kaavoituskatsaus 2026

Kangasalan kaavoituskatsauksessa (AKL 7 §) esitellään vuoden 2026 aikana kaupungissa eteneviä ja käynnistyviä keskeisiä kaavatöitä sekä maakunnan kaavoituksessa eteneviä töitä. Lisäksi kerrotaan lyhyesti keskeisimmistä kehityshankkeista ja näiden taustalla vaikuttavista normiston muutoksista.

Yleiskaavoissa osoitetaan alueidenkäytön pääperiaatteet ja ohjataan yhdyskuntarakenteen muutosta. Yleiskaavoituksessa erityisen ajankohtaisia ovat Saarenmaan osayleiskaava ja Ruutana-Tarastenjärvi-Asema osayleiskaava. Lisäksi valmistellaan Kuhmalahden rantaosayleiskaava seuraavaan vaiheeseen ja tarkistetaan Vääksyn osayleiskaavan aluerajausta ja tavoitteita.

Asemakaavassa varataan tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjataan rakentamista tavoitteiden edellyttämällä tavalla. Asemakaavoituksessa jatketaan edellisvuosien nauhataajamaa tiivistäviä hankkeita. Elinkeinoelämän kehitysedellytyksiä parannetaan mm. Lamminrahkan ja Huutijärven alueilla. Katsauksessa esiteltävien hankkeiden ohella edistetään lukuisia pienempiä asemakaavoja.

Varsinaisen kaavoitustyön ohella kaavoitusyksikkö valmistelee tänäkin vuonna asemakaavoittamattomien alueiden sijoittamislupia ja poikkeamisia, vastaa omalta osaltaan kaupungin lausuntojen valmistelusta ja haja-asutusalueen osoitteista sekä toimii useissa hyvinvointiin, maankäyttöön ja rakentamiseen liittyvissä poikkihallinnollisissa ja seudullisissa ryhmissä. Lisäksi käynnistetään muutetun vesihuoltolain mukainen kunnan vesihuoltosuunnitelman laatiminen.

Kaavoituksesta ja kaavojen etenemisestä löytyy lisätietoa kaupungin internet-sivuilta: <https://www.kangasala.fi/asu-hyvin/kaavoitus/>

Rakennetun ympäristön digitalisaatio

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (RYTJ) astui voimaan tammikuun alussa 2024. Laki edellyttää, että kaavoituksen tiedot on toimitettava valtakunnalliseen RYT-järjestelmään vuoden 2028 loppuun mennessä.

Kangasalan kaavoitus on ottanut käyttöön tietomallipohjaisen TieraCity-ohjelman. Ohjelman käyttöönottoon liittyvää testausta sekä muutoksia toiminnanohjaukseen tehdään edelleen.

Rakentamislaki

Rakentamislaki astui voimaan 1.1.2025. 1.1.2026 alkaen sovelletaan määräaikoja rakentamislupahakemusten käsittelylle (68 a §).

Vesihuoltolaki

Vesihuoltolain muutos astui voimaan 1.1.2026. Lakimuutoksen myötä kaupungin on mm. laadittava alueelleen vesihuoltosuunnitelma ja käynnistettävä lain soveltamisalaan kuuluvien vesihuoltolaitosten toiminta-aluepäätösten tarkistaminen.

Alueidenkäyttölaki

Alueidenkäyttölain lausuntoaika oli kesällä 2025. Lain odotetaan astuvan voimaan vuoden 2026 aikana.

Tiesuunnitelmat valtatie 12 ja 2-kehä

Tiesuunnitelman laadinta Vt 12 parantaminen välillä Alasjärvi- Huutijärvi on käynnistetty vuonna 2024. Tiesuunnitelman odotetaan valmistuvan lausunnoille ja hyväksymiskäsittelyyn keväällä 2026.

Tampereen kaupunkiseudun 2-kehän tiesuunnitelmia (Maantie 309) Saarenmaantien ja Ruskonkehän välillä esitetään hyväksyttäväksi vuoden 2026 aikana.

Maakuntakaavoitus

Pirkanmaalla on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040, joka kuvaa rakentamisen ja ympäristön kehittämisen suunnat maakunnassa tuleville vuosikymmenille. Maakuntakaavan tärkeimmät tavoitteet ovat kilpailukyvyyn vahvistaminen, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestävä yhdyskuntarakenne sekä luonnonvarojen kestävä käyttö ja yhdyskuntarakenteen energiatehokkuus.

Pirkanmaan maakuntakaava 2040:

[Tervetuloa sivustolle Pirkanmaan maakuntakaava 2040 | Pirkanmaan maakuntakaava 2040](#)

Vaihekaavat: elonkirjo ja energia sekä uudistuva teollisuus

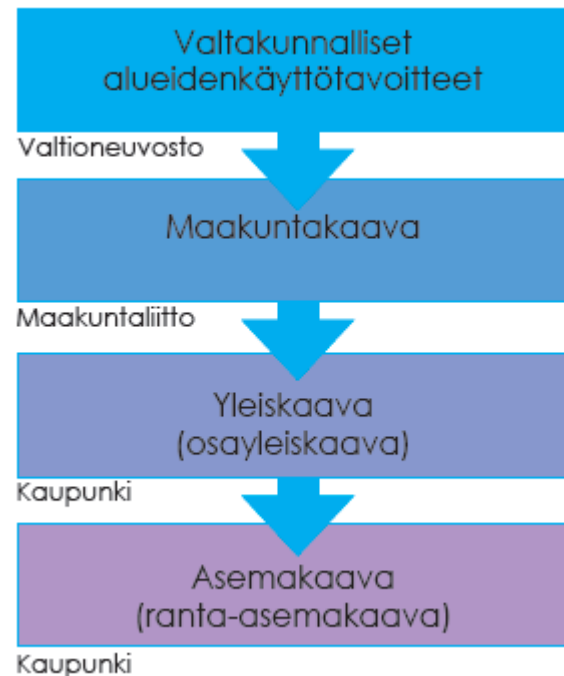
Elonkirjon ja energian vaihemaakuntakaava hyväksyttiin valtuustossa huhtikuussa 2025. Maakuntahallitus määräsi maakuntakaavan voimaantulosta kesäkuun kokouksessa 9.6.2025. Hallinto-oikeudelle on jätetty 9 valitusta kaavasta.

Pirkanmaan liiton maakuntavaltuusto päätti 25.11.2024 käynnistää teollisuusteemaisen vaihemaakuntakaavan valmistelun. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on tukea tuotannollisen teollisuuden sijoittumisedellytyksiä sekä mahdollistaa puhtaan teollisuuden investoinnit. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 22.5.–26.6.2025. Suunnitelmasta jätettiin 29 lausuntoa, 1 mielipide, joihin maakuntahallitus antoi vastineet ja hyväksyi palautteen pohjalta päivitetyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Kaavatyö etenee vuonna 2026 visiolla teollisuuden ja työpaikkojen maankäytöllisistä tarpeista lähivuosikymmeninä. Tavoitteena on, että kaavaluonnos valmistuu vuoden 2026 aikana.

Kaavoituksella säädellään alueidenkäyttöä ja rakentamista. Se jakautuu eri tasoihin;

Maakuntakaava on seudullisen suunnittelun väline. Maakunnan suunnittelussa sovitetaan valtakunnalliset tavoitteet yhteen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa. Maakuntakaavan laatii maakunnan liitto.

Yleiskaava ja **asemakaava** ovat kunnallisen suunnittelun välineitä. Yleispiirteisempi yleiskaavoitus ohjaa yksityiskohtaisempaa asemakaavoitusta. Asemakaava osoittaa alueen yksityiskohtaisen alueidenkäytön ja ohjaa rakentamista. Kaavatasojen suhteet toisiinsa sekä kaavaprosessien kulku on määrätty maankäyttö- ja rakennuslaissa.

Yleiskaavat

Vuonna 2026 yleiskaavoitus keskittyy erityisesti Saarenmaan ja Ruutana-Tarastenjärvi-Asema alueille. Vääksyn osayleiskaavan tavoitteita ja aluerajausta tarkistetaan ja Kuhmalahden rantaosayleiskaavan ehdotus asetetaan uudelleen nähtäville.

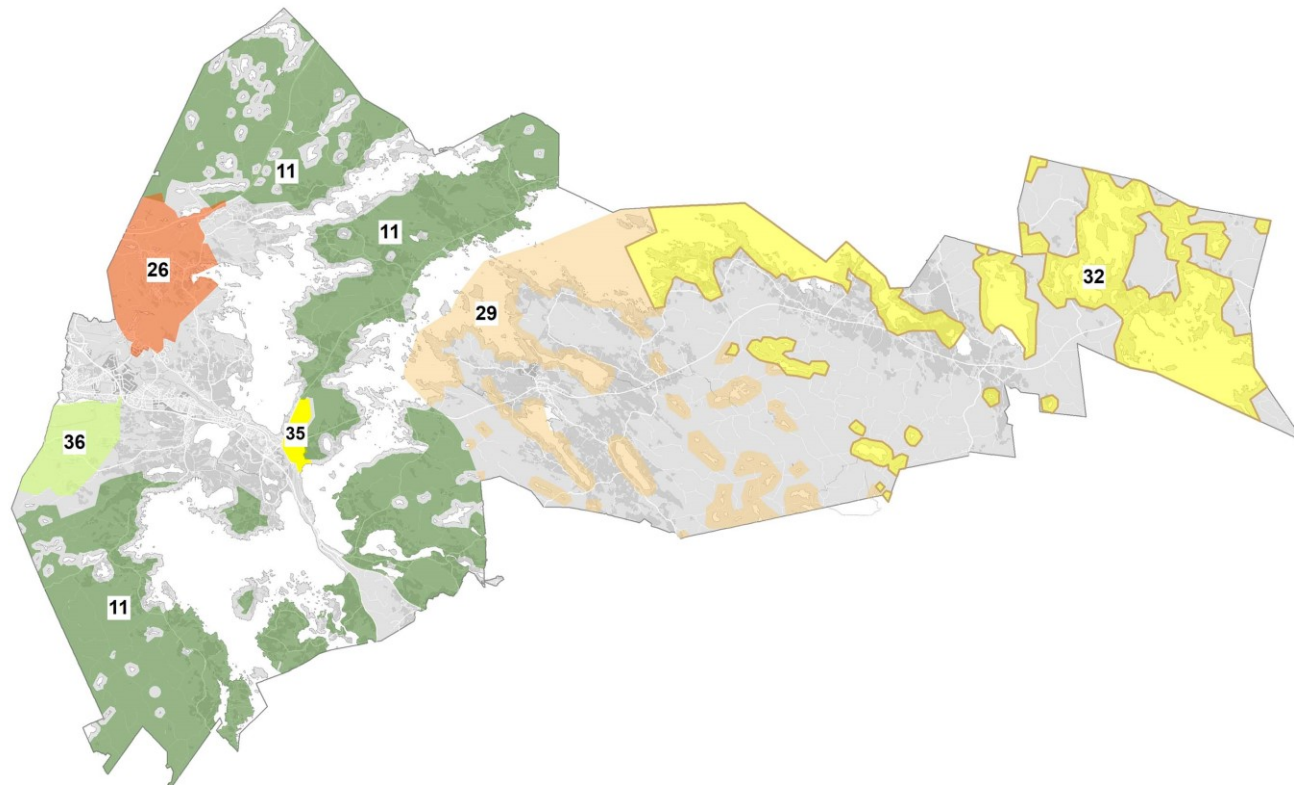
Saarenmaan osayleiskaavalla Kangasalan länsiosaan ja uuden 2-kehätien varrelle on suunniteltu uutta merkittävää yritysalueita sekä myöhemmin tulevaisuudessa myös asumista. Kaavan tärkeitä tavoitteita ovat kaupungin elinvoiman ja työpaikkaomavaraisuuden vahvistaminen.

Tarastenjärven, Ruutanan ja Aseman alueiden osayleiskaavan laatiminen on noussut ajankohtaiseksi seudun lähijunaliikenneselvityksissä esiin nousseen Ruutanan seisakkeen sekä siihen liittyvien maankäytön ratkaisujen tutkimisen tarpeen sekä alueen liikenneverkon ja elinkeinoalueiden kehittymisen myötä.

Vääksyn osayleiskaava rajautuu yleiskaavattomaan Huutijärven alueeseen ja Vehoniemen osayleiskaavaan. Alueella on tarve tarkastella kehittyvän liikenne-, energiansiirtoverkoston ja alueidenkäytön yhteensovittaminen sekä huomioida arvoalueiden ominaispiirteet.

Aktiivisesti edistettävät osayleiskaavat:

- 36. Saarenmaan osayleiskaava käynnistettiin uudelleen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos asetettiin nähtäville vuonna 2024 ja ehdotus vuonna 2025. Osayleiskaavaehdotus asetettiin uudelleen nähtäville vuodenvaihteessa ja kaava valmistellaan hyväksyttäväksi vuonna 2026.
- 26. Ruutana-Tarastenjärvi-Asema osayleiskaavan aluerajausta ja tavoitteita on tarkistettu ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettu nähtäville vuonna 2023. Vuonna 2026 käsitellään saatu palaute ja valmistellaan osayleiskaavan luonnokset nähtäville.
- 32. Kuhmalahden rantaosayleiskaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen on laadittu vastineet vuonna 2025. Vuonna 2026 osayleiskaavaehdotukseen tehdään luontoselvityksiä ja ehdotus asetetaan uudelleen nähtäville.

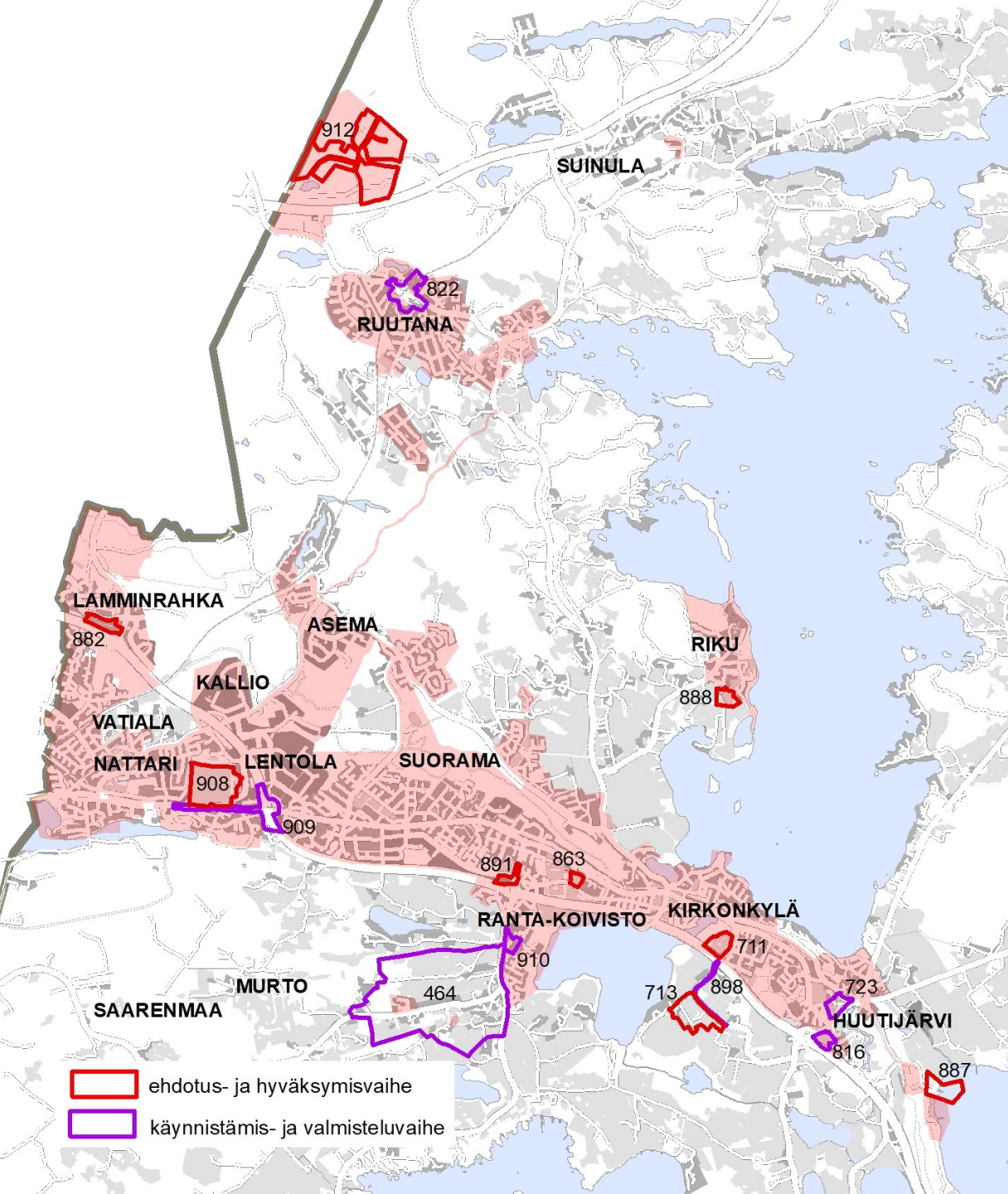

35. Vääksyn osayleiskaava: Osayleiskaavatyö on käynnistynyt syksyllä 2017. Tarkoituksena on ollut osoittaa valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan hevosläheistä asumista ja kehittää matkailua. Vuonna 2026 tehdään selvityksiä ja tarkistetaan osayleiskaavan aluerajausta ja tavoitteet.

Muut vireillä olevat yleiskaavat:

- 11. Maaseutualueiden osayleiskaava: Kaavalla hallitaan yhdyskuntarakenteen kehitystä asemakaavoitettavien alueiden ulkopuolella ja palvelukylien ranta-alueilla. Seuraavassa vaiheessa osayleiskaavan luonnoksen palautteisiin laaditaan vastineet ja linjataan osayleiskaavan jatkokäsittelystä.
- 29. Sahalahden rantaosayleiskaava: Sahalahden rantaosayleiskaavan rekisteritietojen korjaaminen on saatu päätökseen. Seuraavassa vaiheessa linjataan osayleiskaavan jatkokäsittelystä.

Asemakaavat

Vuonna 2026 asemakaavoituksessa jatketaan edellisvuosien nauhataajamaa tiivistäviä hankkeita. Elinkeinoelämän kehitysedellytyksiä parannetaan mm. Lamminrahkan ja Kisarannan alueilla. Taajama-alueiden asemakaavoitusta jatketaan mm. Huutijärvellä. Uutta asuinalueita kaavoitetaan Herttuala. Lisäksi edistetään valtatie 12 kehittämisen edellyttämät asemakaavamuutoksia.

Valmistuvat:

888. Rekola-kodon asemakaavamuutos: Vanhainkodin alueelle Rikuun järjestettiin kumppanuushaku vuonna 2021. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville vuonna 2022 ja asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto sekä asemakaavaehdotus vuonna 2023 ja vuonna 2024. Asemakaavamuutos etenee hyväksyttäväksi vuonna 2026.

863. Rekiäläntien asemakaavamuutos: Asemakaavalla mahdollistetaan Pikkolan täydentyminen asuinkerrostaloilla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville vuonna 2020, valmisteluvaiheen aineisto vuonna 2022 ja asemakaavaehdotus vuonna 2023. Asemakaavamuutos valmistellaan hyväksyttäväksi vuonna 2026.

891. Aakkulantie 64: Korttelialueelle käynnistettiin keskustan elävyyttä ja elinkeinoelämän kehittämisedellytyksiä parantava asemakaavamuutos vuodenvaihteessa 2023-2024. Asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen aineisto ja kaavaehdotus asetettiin nähtäville vuonna 2025. Asemakaavamuutos valmistellaan hyväksyttäväksi vuonna 2026.

882. Lamminrahkan eteläosa: Alueella on käynnistetty vuonna 2022 asemakaavamuutos, jossa tavoitellaan Lahdentien varteen työpaikkoja, kaupallisia palveluja ja asumista. Asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen aineisto oli nähtävillä vuonna 2024. Asemakaavaehdotus valmistellaan nähtäville ja hyväksyntään vuonna 2026.

- ehdotus- ja hyväksymisvaihe
- käynnistämisen- ja valmisteluvaihe

Asemakaavat

Valmistuvat:

887. Kisaranta: Uudella asemakaavalla on tarkoitus mahdollistaa alueen palvelutarjonnan monipuolistuminen ja matkailutoiminnan kehittyminen Längelmäveden äärellä sijaitsevan tanssilavan alueella. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville vuonna 2022 ja valmisteluvaiheen aineisto 2025. Asemakaavaehdotus asetettiin nähtäville vuodenvaihteessa ja kaava valmistellaan hyväksyttäväksi vuonna 2026.

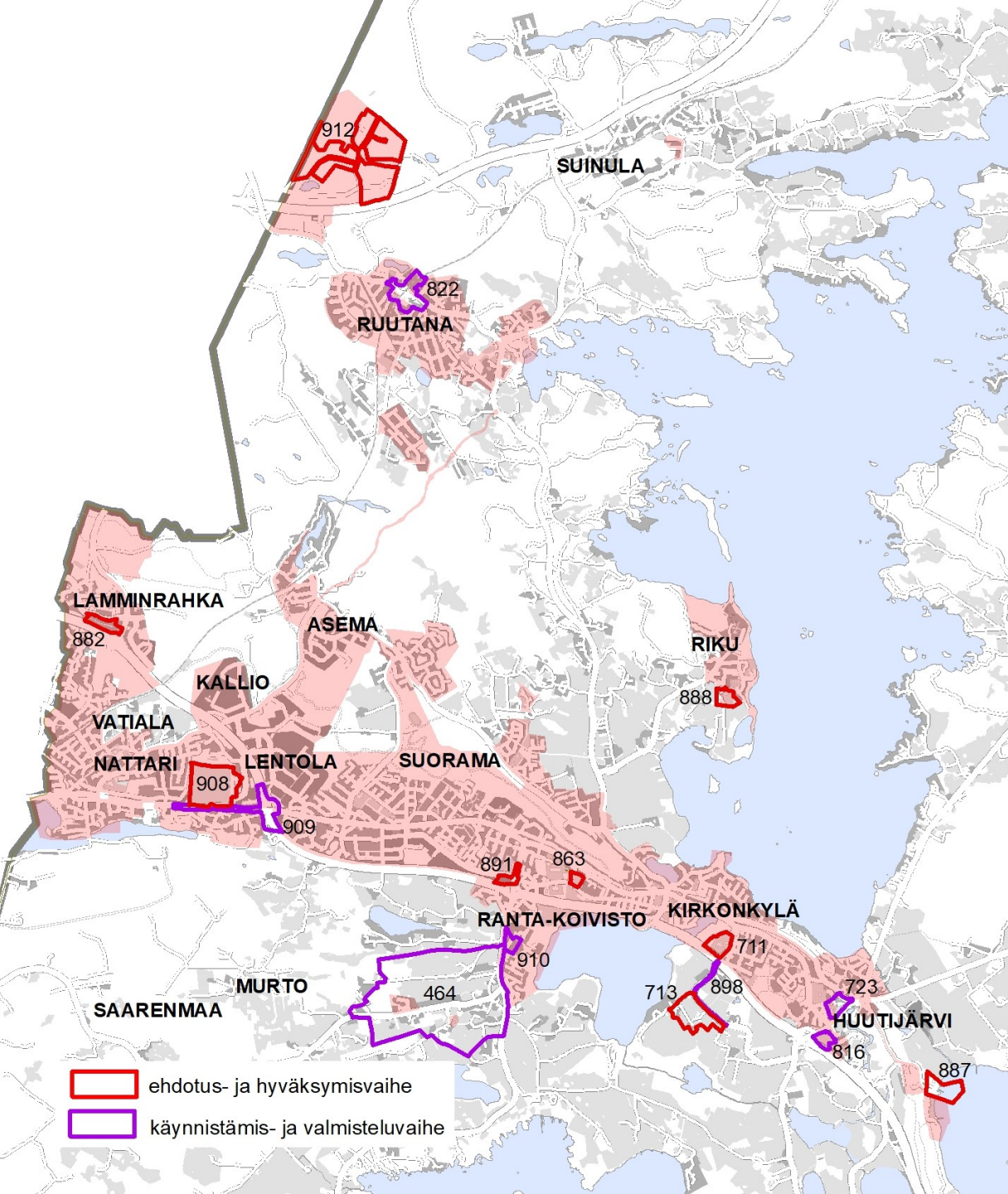
908. Kappelinkierto: Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Vatialan hautausmaan alueen ja lähiympäristön kehittäminen seurakuntia palveleviin toimintoihin. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto asetettiin nähtäville vuonna 2025. Asemakaavaehdotus valmistellaan nähtäville ja kaava hyväksyttäväksi vuonna 2026.

711. Terveysasema: Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan Kangasalan terveyskeskuksen alueen kehittäminen. Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville vuonna 2025 ja asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto vuodenvaihteessa. Asemakaavaehdotus valmistellaan nähtäville ja kaava hyväksyttäväksi vuonna 2026.

912. Elinkeinoelämän kehittämisedellytyksiä parantava asemakaavamuutos Tarastenjärvellä.

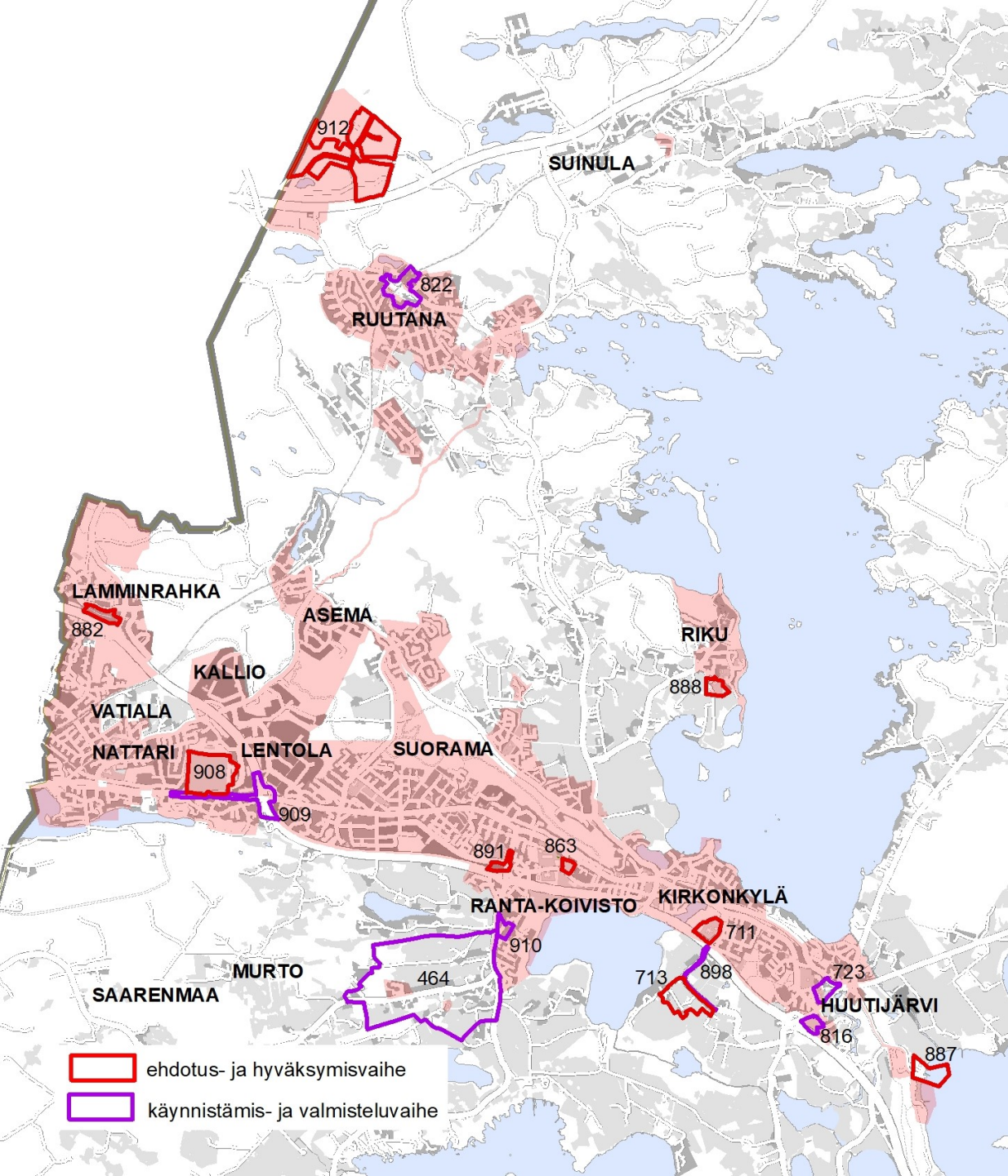
Ehdotuksena nähtäville asetettavat:

713. Herttua: Asemakaavalla osoitetaan keskustan läheisyyteen uusi asuinalue. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tarkistettiin vuonna 2022. Asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto ja ehdotus asetetaan nähtäville vuonna 2026.

- ehdotus- ja hyväksymisvaihe
- käynnistämis- ja valmisteluvaihe

Asemakaavat

Luonnoksena nähtäville asetettavat:

898. Herttualantie: Asemakaavalla osoitetaan Herttualan uuden alueen kokoojakadun länsiosa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville vuonna 2025. Asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto asetetaan nähtäville vuonna 2026.
816. Huutijärven ammattikoulun asemakaavamuutos: Asemakaavamuutoksella tavoitellaan elinkeinotoimintojen aluetta valtatie 12 ja Sahalahdentien liittymän yhteyteen. Asemakaavamuutoksessa huomioidaan valtatie 12 tiesuunnitelman aluevaraustarpeet. Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville vuonna 2025. Asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto asetetaan nähtäville vuonna 2026.
910. Annalantien asemakaavamuutos: Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa täydentävää asuinrakentamista ja pienimuotoista liikerakentamista alueen kaupunkikuvaan sovittaen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville vuonna 2025. Asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto asetetaan nähtäville vuonna 2026.
723. Jokioistentien asemakaava: Asemakaavalla mahdollistetaan Huutijärven taajama-alueen kehittäminen ja täydentäminen ympäristön arvot huomioiden sekä osoitetaan tarpeelliset alueet eri käyttötarkoituksia varten. Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettiin nähtäville vuonna 2025. Asemakaavan valmisteluvaiheen aineisto asetetaan nähtäville vuonna 2026.
909. Lentolan liittymän asemakaavamuutos: Asemakaavamuutoksen tavoitteena on osoittaa valtatie 12 tiesuunnitelman mukaiset alueet asemakaavassa. Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluvaiheen aineisto asetetaan nähtäville vuonna 2026.

Taajaman asemakaavoitettavia alueita:

464. Suntinmäen asemakaava
822. Ruutanan keskusta

- ehdotus- ja hyväksymisvaihe
 käynnistämisen- ja valmisteluvaihe

Arvio asuintonttien riittävästä

Kangasalla on asemakaavan mukaisia rakentamattomia:

- erillispientalo ja kaupunkipientalotontteja yhteensä 697 kpl, joista kaupungin omistuksessa on 328 tonttia.
- Rivi- ja asuinpientalotontteja kaupungissa on yhteensä 125 kpl, joista kaupungin omistuksessa on 60 tonttia.
- Kerrostalotontteja on yhteensä 97 kpl ja näistä kaupungin omistuksessa on 64 tonttia.

Kangasalan asuntorakentamisen tavoite noudattaa seudun rakennesuunnitelmaa, jonka mukaan kaupunkiin tulisi valmistua vähintään 380 asuntoa vuosittain.

Asuntotyyppien jakaumaksi on tavoiteltu:

- 1/3 kerrostaloasuntoja
- 1/4 rivitaloasuntoja
- 2/5 omakotitaloja

Tavoitellulla jakaumalla Kangasalla arvioidaan olevan:

- kerrostalotontteja noin 34 vuodeksi
- rivitalotontteja noin 15,5 vuodeksi
- erillispientalotontteja yhteensä noin 6 vuodeksi

Tonttien riittävyys

Vuonna 2025 asuntoja valmistui yhteensä 191 kpl. Asunnoista 42% rakennettiin kerrostaloihin, 20% omakotitaloihin ja 38% asuinpientaloihin tai rivitaloihin.

Elinkeinotonttien riittävyys

Kangasalla on elinkeinotoimintaan kaavoitettuja tontteja, joista kaikille ei ole vielä rakennettu katuja ja kunnallistekniikkaa, yhteensä 95 kpl, joista kaupungin omistuksessa on 33 asemakaavatonttia.

Abstract white geometric shapes on a red background, including a large circle, a smaller circle, and a semi-circle.

Kangasala

OKSALLA YLIMMÄLLÄ